

Bakı şəhəri, 07 iyul 2023-cü il

Azərbaycandakı dini konfessiya rəhbərlərinin

BİRGƏ BƏYANATI

O Bir olan Yaradanın adı ilə!

Biz, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən müsəlman, pravoslav, yəhudi və alban-udi konfessiyalarının rəhbərləri iyunun 28-də İsveçin paytaxtı Stokholmda, məscidin yaxınlığında polisin himayəsi ilə müsəlmanların müqəddəs Kitabı – Məhəmməd (s) Peyğəmbərlə yanaşı İbrahim, Musa, İsa və Müqəddəs Məryəm ananın zikr olunduğu Qurani-Kərimin həqarət olunaraq yandırılması aksiyasını islamofobiya təxribatı və vəhşi vandalizm aktı kimi qiymətləndirir və bu iyrənc hadisəni qətiyyətlə pisləyirik.

Qeyd etməliyik ki, İslam Peyğəmbərinin karikaturalarla təhqir olunması və bu əməllərin dövlət başçısı tərəfindən açıq surətdə dəstəklənməsi kimi görünməmiş islamofobiya təzahürləri özünü demokratiyanın beşiyi kimi qələmə verən Fransadan başlamışdır. Müstəmləkəçilik ideyalarının pərəstişkarı olan Fransa bu gün də öz islamofobiya xislətinə sadıq qalaraq Azərbaycanda aqressiv separatizmi dəstəkləyir, bölgədə sülhə nail olunmasına maneə yaradır. Məhz Fransanın çirkin nümunəsindən ruhlanan bir sıra əqidəsiz şəxslərin hərəkatları - Stokholm şəhərində İsveçin hökumət qurumlarının icazəsi və himayəsi altında ultra-sağ "Sərt xətt" partiyasının başçısı, habelə Niderlandda demokratiya və ifadə azadlığı şüarları altında İslam dininə, onun Peyğəmbərinə (s), müqəddəs Qurana, bütün müsəlmanlara qarşı törədilmiş həqarət aktları birmənalı olaraq nifrətə çağırış, insanların əqidəsinə və ləyaqətinə qarşı törədilən mənəvi cinayət kimi inanlı insanlar tərəfindən qınanmışdır.

Cari ilin 5 iyul tarixində Bakıda keçirilən Qoşulmama Hərəkatının Əlaqələndirmə Bürosunun nazirlər toplantısının açılış mərasimində çıxış edən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyev bu fikirləri səsləndirmişdir: *"Neokolonializmi hələ də davam etdirən ölkələrdən biri Fransadır... Fransanın soyqırımlarla dolu hakimiyyəti dövründə 1,5 milyona yaxın əlcəzairli qətlə yetirilib. Hələ də Paris muzeyində əlcəzairli azadlıq döyüşçülərinin kəllə sümükləri müharibə qənimətləri kimi saxlanılır. Bu utançverici və iyrənc hərəkatdır. Biz Fransa*

prezidenti Emmanuel Makrondan həmin qəhrəmanların qalıqlarını Əlcəzairə təhvil verməsini tələb edirik.” Biz bu fikirləri, həmçinin Qoşulmama hərəkatının qəbul etdiyi qərar və qətnamələri dəstəkləyirik. Eyni zamanda, Zati-Müqəddəsləri Roma Papası Fransisk və Əl-Əzhərin Baş İmamı Şeyx Əhməd əl-Tayyib həzrətləri tərəfindən 4 fevral 2019-cu il tarixində Abu-Dabidə imzalanmış “İnsani Qardaşlıq, Dünyada Sülh və Birgə Yaşayış” Birgə Sənədini alqışlayır, BMT Təhlükəsizlik Şurasının iyunun 14-də xüsusilə islamofobiya səbəb olan ayrı-seçkilik, dözümsüzlük və ekstremizm halları ilə bağlı dərin narahatlıq ifadə olunan 2686 sayılı qətnaməni təqdir edirik.

Bəyan edirik ki, artıq dəfələrlə törədilən və bu gün də törədilməkdə olan bu kimi alçaq əməllərin məqsədi beynəlxalq miqyasda ekstremizmə təkan vermək, insanlar və dinlər arasında nifrəti qızıqdırmaq, dolayısı ilə terroru təşviq etməkdir. Belə halların İsveçdə mütəmadi səciyyə daşması, bu ölkədə yaşayan inancılı müsəlmanların hüquqlarının kobud şəkildə pozulması iki milyarda yaxın bütün dünya müsəlmanlarının heysiyyətinə toxunulması deməkdir. Buna görə də İsveç Krallığı hökumətinə müraciət edərək iyunun 28-də baş verən hadisənin törədilməsində günahkar olaraq məsuliyyət daşdığını qəbul etməyə, dini dəyərlərin və atributların təhqir edilməsinin qarşısının alınması və yenidən təkrarlanmaması üçün əməli addımlar atmağa çağırırıq.

Bizi narahat edən məqam ondan ibarətdir ki, son günlər kütləvi informasiya vasitələrində Qurani-Kərimin, o cümlədən Tövrətin və İncilin yandırılmasına yönəlmiş yeni vandalizm aktlarının həyata keçirilməsi cəhdləri haqqında xəbərlər yayılır. Dini zəmində qarşıdurma təşviq edən belə çağırışlar, təcavüz və zorakılığa təhrik edən bu cür əməllər bəşəri təhlükəyə çevrilməkdədir. Dindən siyasi məqsədlər üçün sui-istifadə halları, ksenofobiya təzahürləri cəmiyyətlərin və dövlətlərin daxili sabitliyini pozmağa, qarşıdurma və nifaq yaratmağa xidmət edir. Dünya ictimaiyyəti və bütün dini konfessiyalar dindarların hüquqlarının bu cür biabırçı şəkildə pozulmasına qarşı birgə fəaliyyət göstərməyə borcludur.

Azərbaycandakı dini konfessiyaların rəhbərləri olaraq dünyanın dövlət, ictimaiyyət xadimlərini, beynəlxalq təşkilatları və din xadimlərini və qurumlarını törədilən əməli və din pərdəsi altında hər hansı radikalizm təzahürlərini, dindən sui-istifadə edən ekstremizm, ksenofobiya hallarını qətiyyətlə qınamağa, inancından, əqidəsindən asılı olmayaraq insanların mənəvi dəyərlərinə hörmət etməyə və təhqir hallarının baş verməməsi üçün daha ciddi səy göstərməyə çağırırıq. Bu məqsədlə BMT səviyyəsində dinlərin müqəddəs şəxslərinə, rəmzlərinə, atributlarına və məkanlarına qarşı vandalizm hallarını və nifrət nitqlərini qətiyyətlə pisləyən qətnamənin qəbul edilməsini, dünya dövlətlərinin öz qanunvericiliyində bu kimi əməllərə yol verilməməsi haqqında müvafiq müddəaların əks etdirilməsini məqsəduyğun sayırıq.

İstər Qurani-Kərimin, istər Tövrat və İncilin və ya hər hansı digər dini kitabların və atributların aşağılanması və təhqir olunması insanlar arasında nifaq və qarşıdurma yaradan cinayətdir. Xüsusilə kilsədə, məsciddə, sinaqoqda və digər dini məkanlarda törədilən hər hansı zorakılıq aktları - bütün dünya dinlərinə qarşı yönəldilən cinayət tərkibli təcavüzdür.

Bir daha vurğulamaq istəyirik ki, söz azadlığı heç də mənəvi hisslərə toxunmaq, nifrətə çağırışlara təhrik etmək deyil, əksinə, insanları mənəviyyata dəvət etmək üçün olmalıdır. Dünya hamımızın ümumi evidir və bu evdə əmin-amanlığı qorumaq hər birimizin vəzifəsi və borcudur. Biz dünyanın dövlət və ictimaiyyət xadimlərini, beynəlxalq və dini təşkilatları səsimizə səs verməyə çağırırıq.

Uca Yaradan dünyamızı insanlığa bəla gətirən əməllərdən və nadanların şərindən qorusun! Amin!

Seyxülislam Allahşükür PAŞAZADƏ,
Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri

Milix YEVDAYEV,
(Azərbaycandakı Dağ Yəhudiləri İcmasının rəhbəri)

Arximandrit Aleksi NIKONOROV
Rus Pravoslav Kilsəsinin
Bakı və Azərbaycan Yeparxiyasının katibi

Aleksandr ŞAROVSKI
Bakıdakı Avropa Yəhudiləri İcmasının rəhbəri

Robert MOBİLİ
Alban-udi Xristian Dini İcmasının sədri